

Ingediende aanvraag/melding omgevingsvergunning

Formuliertersie
2020.01

Aanvraaggegevens

Algemeen

Aanvraagnummer	6342749
Aanvraagnaam	Aanleg kunstgras voetbalveld De Wildbaan
Uw referentiecode	-
Ingediend op	01-09-2021
Soort procedure	Reguliere procedure
Projectomschrijving	Aanleg van een kunstgras voetbalveld op het terrein 'De Wildbaan' gelegen aan de Haarloseweg in Borculo t.b.v. VV Reunie Huidig gebruik van de ruimte is nu parkeerplaats, dat wordt kunstgras voetbalveld. Zie ook bijgevoegde tekening
Opmerking	-
Gefaseerd	Nee
Blokkerende onderdelen weglaten	Nee
Persoonsgegevens openbaar maken	Ja
Kosten openbaar maken	Ja
Bijlagen die later komen	In overleg
Bijlagen n.v.t. of al bekend	In overleg
Bevoegd gezag	
Naam:	Gemeente Berkelland
Bezoekadres:	Marktstraat 1 7271 AX Borculo
Postadres:	Postbus 200 7270 HA Borculo
Telefoonnummer:	0545-250 250
E-mailadres:	info@gemeenteberkelland.nl
Website:	www.gemeenteberkelland.nl
Contactpersoon:	Team Dienstverlening, tel. 0545-250 250

Overzicht bijgevoegde modulebladen

Aanvraaggegevens

Aanvragergegevens

Locatie van de werkzaamheden

Werkzaamheden en onderdelen

Werk of werkzaamheden uitvoeren

- Werk of werkzaamheden uitvoeren

Bijlagen

Kosten

Aanvrager bedrijf

1 Bedrijf

KvK-nummer	09212462
Vestigingsnummer	000005125340
(Statutaire) naam	Gemeentehuis
Handelsnaam	Gemeente Berkelland

2 Contactpersoon

Geslacht

Voorletters

Voorvoegsels

Achternaam

Functie

3 Vestigingsadres bedrijf

Postcode	7271AX
Huisnummer	1
Huisletter	-
Huisnummertoevoeging	-
Straatnaam	Marktstraat
Woonplaats	Borculo

4 Correspondentieadres

Postbus	200
Postcode	7270HA
Plaats	Borculo

5 Contactgegevens

Telefoonnummer

Faxnummer

E-mailadres

6 Akkoordverklaring

Akkoordverklaring

Hierbij verklaar ik dat ik de aanvraag/melding naar waarheid heb ingevuld, dat ik correspondentie over mijn aanvraag/melding wil ontvangen op het door mij opgegeven e-mailadres of op het door mij opgegeven adres van de berichtenbox en dat ik weet dat er kosten verbonden kunnen zijn aan het indienen van een aanvraag.

Locatie

1 Kadastraal perceelnummer

Burgerlijke gemeente	Berkelland
Kadastrale gemeente	Borculo
Kadastrale sectie	D
Kadastraal perceelnummer	4639
Bouwplannaam	KGV Reunie
Bouwnummer	-
Gelden de werkzaamheden in deze aanvraag/melding voor meerdere adressen of percelen?	Ja Nee
Specificatie locatie	BCL00 D 4404, gedeeltelijk BCL00 D 4401, gedeeltelijk BCL00 D 4406, gedeeltelijk BCL00 D 4638, gedeeltelijk

2 Eigendomssituatie

Eigendomssituatie van het perceel	U bent eigenaar van het perceel U bent erfpachter van het perceel U bent huurder van het perceel Anders
-----------------------------------	--

3 Toelichting

Eventuele toelichting op locatie	Nu P, wordt KGV
----------------------------------	-----------------

Werk of werkzaamheden uitvoeren

1 Werk of werkzaamheden uitvoeren

Binnen welk bestemmingsplan zullen de werken, geen bouwwerk zijnde, of werkzaamheden worden uitgevoerd?

Borculo woongebieden 2011

Welke werken, geen bouwwerken zijnde, of welke werkzaamheden zullen worden uitgevoerd?

Verwijderen parkeerplaats en aanleggen kunstgras voetbalveld

Wordt grond afgevoerd naar een andere locatie?

Ja
Nee

Zijn er obstakels aanwezig die in de weg staan voor het uitvoeren van het werk of de werkzaamheid?

Ja
Nee

Staat in het bestemmingsplan dat een rapport moet worden overlegd waarin de archeologische waarde is vastgelegd van het terrein dat zal worden verstoord?

Ja
Nee

Bijlagen

Formele bijlagen

Naam bijlage	Bestandsnaam	Type	Datum ingediend	Status document
20210804_Borculo_pdf	20210804 Borculo.pdf	Situatietekening Werk of werkzaamheden uitvoeren	01-09-2021	In behandeling

Kosten

Projectkosten

Wat zijn de geschatte kosten
voor het totale project in euro's
(exclusief BTW)?

400000

Formuliersversie
2020.01

Toelichting Handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening

1 Handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening

Is het beoogde gebruik tijdelijk van aard?
- Vul hieronder in hoelang het beoogde gebruik duurt.

Bouwen

meerdere bouwwerkzaamheden

1 Type bouwwerk

⑦ Wat gaat u bouwen?

Kunstgrasveld met bijbehorende bouwwerken zoals duc outs, doelen, hekwerken, leunhekwerken, lichtmasten, ballenvangers, en vaste doelen

2 Woonboten en drijvende objecten

Betreft de woning een woonboot of ander drijvend object met een woonfunctie?

☐ Ja
☒ Nee

Betreft het bouwwerk een drijvend object?

☐ Ja
☒ Nee

3 Woning

Gaat het om de bouw van één of meer woningen?

☐ Ja
☒ Nee

⑦ Voor welke functie wordt de woning gebouwd?

☐ Eigen bewoning
☐ Zorgwoning
☐ Anders

⑦ Is er sprake van particulier opdrachtgeverschap?

☐ Ja
☐ Nee

⑦ Om welk soort zorgwoning gaat het?

☐ Zelfstandige grondgebonden woning (individueel wonen)
☐ Zelfstandige woning in woongebouw (individueel wonen)
☐ Geclusterde grondgebonden woningen i.v.m. zorg (individueel wonen)
☐ Geclusterde woningen i.v.m. zorg in een woongebouw (individueel wonen)
☐ Groepswoning

⑦ Welke zorgvoorziening is aanwezig in de woningen/wooneenheden?

☐ Geen zorg/n.v.t.
☐ Zorg op afspraak (thuiszorg)
☐ Zorg op afroep (zorgpost in de buurt; via intercom)
☐ 24-uurs zorg (zorgverleners in huis)

4 De bouwwerkzaamheden

⑦ Wat is er op het bouwwerk van toepassing?

☐ Het wordt geheel vervangen
☐ Het wordt gedeeltelijk vervangen
☒ Het wordt nieuw geplaatst

⑦ Eventuele toelichting

Zie punt 1

Hebt u voor deze
bouwwerkzaamheden al eerder
een vergunning aangevraagd?

- ☐ Ja
☒ Nee

5 Plaats van het bouwwerk

⑦ Waar gaat u bouwen?

- ☐ Op het terrein
☐ Aan of op het hoofdgebouw
☐ Aan of op een bijgebouw of ander bouwwerk > Vul
hieronder de naam van het bijgebouw of bouwwerk in.

Naam van het bijgebouw of
bouwwerk

6 Bruto vloeroppervlakte bouwwerk

⑦ Verandert de bruto
vloeroppervlakte van het bouwwerk
door de bouwwerkzaamheden?

- ☐ Ja > Beantwoord de volgende twee vragen over de bruto
vloeroppervlakte van het bouwwerk.
☐ Nee

⑦ Wat is de bruto vloeroppervlakte
van het bouwwerk in m2
voor uitvoering van de
bouwwerkzaamheden?

0

Wat is de bruto vloeroppervlakte
van het bouwwerk in
m2 na uitvoering van de
bouwwerkzaamheden?

plm 7500 m2

7 Bruto inhoud bouwwerk

⑦ Verandert de bruto inhoud
van het bouwwerk door de
bouwwerkzaamheden?

- ☐ Ja > Beantwoord de volgende twee vragen over de bruto
inhoud van het bouwwerk.
☒ Nee

⑦ Wat is de bruto inhoud van het
bouwwerk in m3 voor uitvoering
van de bouwwerkzaamheden?

Wat is de bruto inhoud van het
bouwwerk in m3 na uitvoering van
de bouwwerkzaamheden?

8 Oppervlakte bebouwd terrein

Verandert de bebouwde
oppervlakte van het terrein
na uitvoering van de
bouwwerkzaamheden?

- ☐ Ja > Beantwoord de volgende twee vragen over de
bebouwde oppervlakte van het terrein.
☐ Nee

⑦ Wat is de bebouwde
oppervlakte van het terrein
in m2 voor uitvoering van de
bouwwerkzaamheden?

0

Wat is de bebouwde oppervlakte
van het terrein in m2 na uitvoering
van de bouwwerkzaamheden?

plm 7500 m2

9 Seizoensgebonden en tijdelijke bouwwerken

⑦ Gaat het om een
seizoensgebonden bouwwerk?

- ☐ Ja > Beantwoord de volgende twee vragen over de periode
waarin het bouwwerk aanwezig is.
☒ Nee

Het bouwwerk is aanwezig van

- ☐ Januari
☐ Februari
☐ Maart
☐ April

> Een bouwwerk kan
seizoensgebonden en/
of tijdelijk zijn. Denk aan
bijvoorbeeld een tijdelijke
bouwkeet of een strandtent
die voor drie jaar achter
elkaar in april wordt
opgebouwd en in oktober
weer afgebroken.

- ☐ Mei
- ☐ Juni
- ☐ Juli
- ☐ Augustus
- ☐ September
- ☐ Oktober
- ☐ November
- ☐ December

Het bouwwerk is aanwezig tot

- ☐ Januari
- ☐ Februari
- ☐ Maart
- ☐ April
- ☐ Mei
- ☐ Juni
- ☐ Juli
- ☐ Augustus
- ☐ September
- ☐ Oktober
- ☐ November
- ☐ December

☒ Gaat het om een tijdelijk bouwwerk?

- ☐ Ja > Vul hieronder eerst in hoeveel hele jaren het bouwwerk op de locatie blijft bestaan en vervolgens het aantal maanden (bijvoorbeeld: 0 jaren en 6 maanden of 1 jaar en 3 maanden).
- ☒ Nee

Hoeveel hele jaren blijft het bouwwerk op de locatie bestaan?

Hoeveel maanden?

10 Gebruik

☒ Waar gebruikt u het bouwwerk en/of terrein momenteel voor?

- ☐ Wonen
- ☒ Overige gebruiksfuncties > Vul hieronder in waar u het bouwwerk en/of terrein momenteel voor gebruikt.

Geef aan waar u het bouwwerk en/of terrein momenteel voor gebruikt.

Parkeren en trainingsveld

☐ Waar gaat u het bouwwerk voor gebruiken?

- ☐ Wonen > Beantwoord de volgende twee vragen over de gebruiks- en vloeroppervlakte.
- ☒ Overige gebruiksfuncties > Vul hieronder in waar u het bouwwerk voor gaat gebruiken.

☐ Wat wordt de gebruiksoppervlakte van de woning in m2 na uitvoering van de bouwwerkzaamheden?

☐ Wat wordt de vloeroppervlakte van het verblijfsgebied van de woning in m2 na uitvoering van de bouwwerkzaamheden?

Geef aan waar u het bouwwerk voor gaat gebruiken.

Voetbalveld

> Vul deze tabel in als het bouwwerk één of meer van de overige gebruiksfuncties krijgt.

11 Gebruiksfuncties

In onderstaande tabel staan in de eerste kolom mogelijke gebruiksfuncties die in een bouwwerk kunnen voorkomen. Vul voor alle gebruiksfuncties die voor u van toepassing zijn het aantal personen, de totale gebruiksoppervlakte en de totale vloeroppervlakte van het verblijfsgebied in m2 in hele getallen in.

Gebruiksfunctie	Aantal personen	Gebruiksoppervlakte (m2)	Verblijfsoppervlakte (m2)
Bijeenkomst	-	-	-
Cel	-	-	-
Gezondheidszorg	-	-	-
Industrie	-	-	-
Kantoor	-	-	-
Logies	-	-	-
Onderwijs	-	-	-
Sport	-	-	-
Winkel	-	-	-
Overige gebruiksfuncties	-	-	-

> Beantwoord onderstaande vragen alleen als u één of meerdere woningen of wooneenheden gaat bouwen.

12 Huurwoningen

Wat is het aantal huurwoningen waarvoor een vergunning wordt aangevraagd?

Ⓢ Wat is het aantal huurwooneenheden waarvoor een vergunning wordt aangevraagd?

13 Koopwoningen

Wat is het aantal koopwoningen waarvoor een vergunning wordt aangevraagd?

Wat is het aantal koopwooneenheden waarvoor een vergunning wordt aangevraagd?

14 Algemeen

Bent u na voltooiing van de werkzaamheden bewoner van het bouwwerk?

☐ Ja
☒ Nee

15 Uiterlijk bouwwerk/welstand

Beschrijf van de onderstaande onderdelen de materialen en kleuren die u voor het bouwwerk gebruikt. U mag het veld leeg laten als u materialen en kleuren in de bijlagen vermeldt

Typ hier uw tekst

Onderdelen	Materiaal	Kleur
Gevels	-	-
- Plint gebouw	-	-
- Gevelbekleding	-	-
- Borstweringen	-	-
- Voegwerk	-	-
Kozijnen	-	-
- Ramen	-	-
- Deuren	-	-
- Luiken	-	-
Balkonhekken	-	-
Dakgoten en boeidelen	-	-
Dakbedekking	-	-

Vul hier overige onderdelen en
bijbehorende materialen en kleuren
in.

Aanvullingen over materialen en kleurstelling volgt

16 Mondeling toelichten

Ik wil mijn bouwplan
mondeling toelichten voor
de welstandscommissie/
stadsbouwmeester.

☐ Ja

☒ Nee

Bij negatief advies graag afspraak

Toelichting Bouwen

1 Type bouwwerk

Wat gaat u bouwen?

- Geef aan wat u gaat bouwen. U kunt meerdere bouwwerken invullen. Voorbeeld: nieuwe woning, schuur.

3 Woning

Voor welke functie wordt de woning gebouwd?

- Zorgwoningen zijn woningen waar bewoners zorg krijgen. Het kan gaan om grondgebonden woningen of woningen in een woongebouw. De woningen hebben een eigen voordeur waarachter bewoners individueel of in een groep wonen al dan niet met een gezamenlijke huishouding.

Is er sprake van particulier opdrachtgeverschap?

- Particulier opdrachtgeverschap als bedoeld in artikel 1.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening.

Om welk soort zorgwoning gaat het?

- Het kan hier gaan om individueel zelfstandig wonen, individueel geclusterd wonen of een groepswoning. Voor geclusterd wonen geldt dat het kan gaan om grondgebonden woningen of woningen in een woongebouw waar een georganiseerde koppeling tussen wonen en zorg bestaat.

Welke zorgvoorziening is aanwezig in de woningen/wooneenheden?

- Het gaat hierbij om professionele zorg (meestal vanuit de AWBZ of WMO). Het gaat niet om andere vormen van zorg, zoals mantelzorg.

4 De bouwwerkzaamheden

Wat is er op het bouwwerk van toepassing?

- Geef aan of u een bouwwerk nieuw gaat plaatsen, geheel gaat vervangen of gedeeltelijk gaat vervangen.

Gaat het om een constructieve wijziging bij een interne verbouwing? Kies dan voor 'Het wordt gedeeltelijk vervangen'.

Eventuele toelichting

- Geef eventueel een toelichting op uw werkzaamheden.

5 Plaats van het bouwwerk

Waar gaat u bouwen?

- Kies voor terrein als u een losstaand bouwwerk plaatst. Kies voor hoofdgebouw als u bouwt op of aan het belangrijkste gebouw op een perceel. Een hoofdgebouw is bijvoorbeeld een woning. Een bijgebouw is in functie, manier waarop het is gebouwd of formaat ondergeschikt aan het hoofdgebouw. Een bijgebouw is bijvoorbeeld een schuur, garage of tuinhuisje.

Onder een ander bouwwerk vallen bouwwerken anders dan een aanbouw, uitbouw, bijgebouw of overkapping. Dit is bijvoorbeeld een plantenkas, hondenhek, volière of speelhuisje. Een constructieve wijziging bij een interne verbouwing wordt gezien als bouwen aan of op een gebouw.

6 Bruto vloeroppervlakte bouwwerk

Verandert de bruto vloeroppervlakte van het bouwwerk door de bouwwerkzaamheden?

- Kies bij nieuw te bouwen bouwwerken ook voor Ja.

Wat is de bruto vloeroppervlakte van het bouwwerk in m² voor uitvoering van de bouwwerkzaamheden?

- Voor nieuw te bouwen bouwwerken is de bruto vloeroppervlakte 0 m² voor uitvoering van de bouwwerkzaamheden.

Vul in het veld alleen een heel getal in (zonder toevoeging m²).

7 Bruto inhoud bouwwerk

Verandert de bruto inhoud van het bouwwerk door de bouwwerkzaamheden?

- Kies bij nieuw te bouwen bouwwerken ook voor Ja.

Wat is de bruto inhoud van het bouwwerk in m³ voor uitvoering van de bouwwerkzaamheden?

- Voor nieuw te bouwen bouwwerken is de bruto inhoud 0 m³ voor uitvoering van de bouwwerkzaamheden.

Vul in het veld alleen een heel getal in (zonder toevoeging m³).

8 Oppervlakte bebouwd terrein

Wat is de bebouwde oppervlakte van het terrein in m² voor uitvoering van de bouwwerkzaamheden?

- Voor onbebouwd terrein is de bebouwde oppervlakte 0 m² voor uitvoering van de werkzaamheden.

9 Seizoensgebonden en tijdelijke bouwwerken

Gaat het om een seizoensgebonden bouwwerk?

- Vul hieronder in gedurende welke periode het bouwwerk aanwezig is.

Gaat het om een tijdelijk bouwwerk?
- Vul hieronder in hoelang het bouwwerk op de locatie blijft bestaan.

10 Gebruik

Waar gebruikt u het bouwwerk en/of terrein momenteel voor?
- Kies voor Wonen als het huidige bouwwerk of terrein wordt gebruikt om te wonen. Dit geldt ook voor een terrein waar een nieuwe woning wordt gebouwd en dat dus in de toekomst bewoond zal worden. Als het bouwwerk (ook) wordt gebruikt voor andere doeleinden dan wonen, kies dan (ook) 'Overige gebruiksfuncties'. Dit geldt ook als het terrein in de toekomst (ook) voor andere functies gebruikt gaat worden.

Waar gaat u het bouwwerk voor gebruiken?
- Als het bouwwerk zowel een woonfunctie als een overige gebruiksfunctie krijgt, kunt u beide opties kiezen.

Wat wordt de gebruiksoppervlakte van de woning in m² na uitvoering van de bouwwerkzaamheden?
- U berekent de gebruiksoppervlakte van een woning als volgt: Meet de gehele oppervlakte van de woning. Meet dan de oppervlakten waar dragende muren staan en de oppervlakten waarboven het plafond of de schuine muur lager is dan 1,50 meter en trek deze af van de gehele oppervlakte.

Wat wordt de vloeroppervlakte van het verblijfsgebied van de woning in m² na uitvoering van de bouwwerkzaamheden?
- U berekent de vloeroppervlakte van het verblijfsgebied voor een woning als volgt: Bereken de gebruiksoppervlakte van de woning. Bereken dan de oppervlakte van toilet-, bad-, en technische ruimtes (bijvoorbeeld de meterkast) en trek deze van de gebruiksoppervlakte af. Dit is de vloeroppervlakte van het verblijfsgebied.

12 Huurwoningen

Wat is het aantal huurwooneenheden waarvoor een vergunning wordt aangevraagd?
- Wooneenheden zijn woningen die geen eigen keuken en/of sanitaire voorzieningen hebben, maar dit delen met andere woningen of wooneenheden.

16 Mondeling toelichten

Ik wil mijn bouwplan mondeling toelichten voor de welstandscommissie/stadsbouwmeester.
- Kies hiervoor als u uw keuzes voor materiaal, kleur en vormgeving persoonlijk wilt toelichten voor de welstandscommissie of de stadsbouwmeester.

Kosten

Bouwen

Overig bouwwerk bouwen

Wat zijn de geschatte kosten in
euro's (exclusief BTW)?

400.000,-

Bouwen

Bijbehorend bouwwerk bouwen

Wat zijn de geschatte kosten in
euro's (exclusief BTW)?

Projectkosten

Wat zijn de geschatte kosten
voor het totale project in euro's
(exclusief BTW)?

Typ hier uw tekst

Aanvraag aangevuld op 22-10-21

MEMO

PROJECT : Borculo aanleg kunstgras korfbal- en voetbalvelden

Onderwerp : Informatie ter aanvulling op aanvraag Omgevingsvergunning

Projectnummer : 200146

PvE's :

Opgesteld door :

Datum : 4 november 2021

De gemeente Berkelland is voornemens om in Borculo een kunstgras voetbalveld aan te leggen. Hiervoor is een aanvraag Omgevingsvergunning ingediend. Om de aanvraag te kunnen beoordelen is op 27 oktober jl aanvullende informatie gevraagd. Het gaat om de volgende informatie:

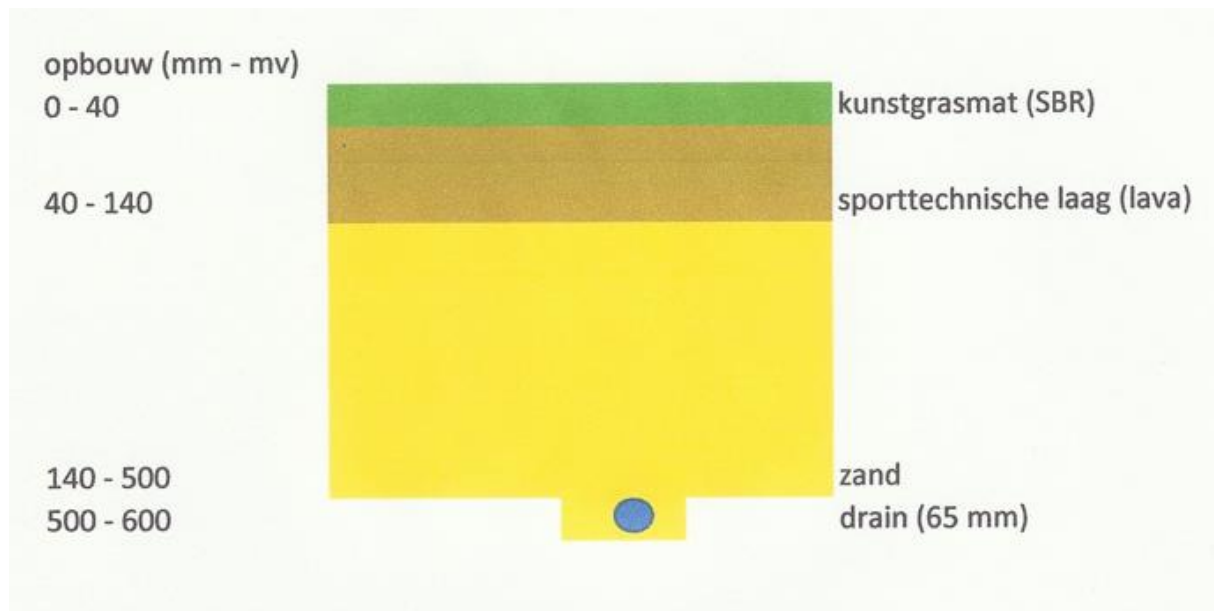
1) Afbeelding in vogelvlucht van toekomstig terrein

ASC gaat er vanuit dat de gemeente deze informatie heeft en beschikbaar zal stellen. Van het veld is al een definitief ontwerp vervaardigd. Op dit ontwerp staan de inrichtingselementen ingetekend.

2) Doorsnede tekening met de opbouw van de bodem

Verwacht wordt dat hier gevraagd wordt naar de toekomstige opbouw en niet de huidige.

De opbouw van een kunstgras voetbalveld ziet er schematisch als volgt uit.

3) Foldermateriaal/tekening bouwwerken geen gebouw zijde (dug-outs e.d.)
De volgende bouwwerken zullen worden gerealiseerd;
Dug-outs: twee stuks van 4 meter breed en 2,0 m hoog, zwart aluminium, met stoelen. Kleur stoelen nog vast te stellen.

Doelen: er komen diverse losse doelen op het veld te staan maar ook 2 stuks vaste doelen. De vaste doelen zijn van wit aluminium, inwendig 7,32 m breed en 2,44 m hoog. Ze worden geplaatst in grondkokers.

Leunhekwerk: het veld wordt rondom voorzien van een hekwerk met twee typen ballenvangers. Het hekwerk wordt onderbroken door de twee dug-outs.

Leunhek: palen en bovenbuis Ø60 mm, palen h.o.h. 2,5 m, hoog 1,2 m. Zwart gecoat.

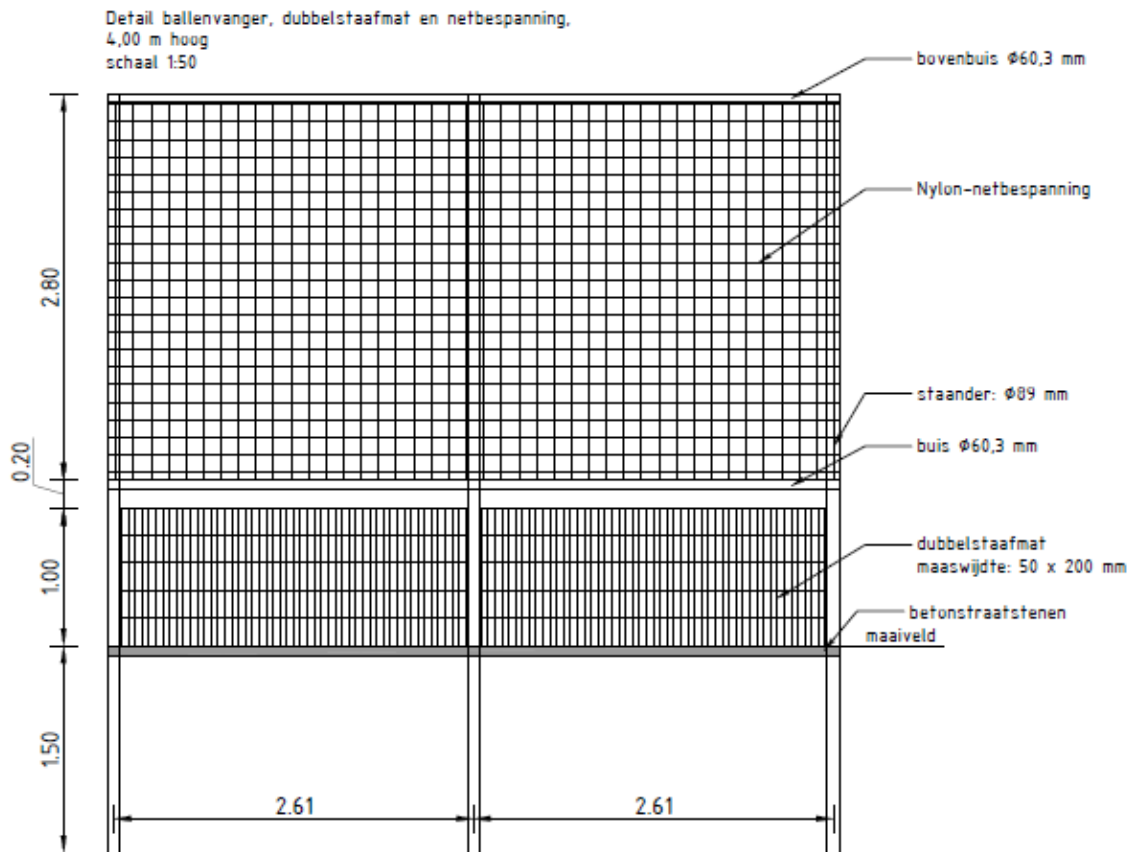
Hoge ballenvanger geïntegreerd in leunhek:

Ballenvanger is 25,0 m lang en 5,0 m hoog en bestaat uit 2,0 m dubbelstaafmat en 3,0 m nylon net. Palen en liggers zwart gecoat. Er komen twee van deze ballenvangers, ze worden achter de senioren voetbaldoelen geplaatst.

Lage ballenvanger geïntegreerd in leunhek:

Ballenvanger is 15,0 m lang en 3,0 m hoog en bestaat uit 1,0 m dubbelstaafmat en 2,0 m nylon net. Palen en liggers zwart gecoat. Er komen vier van deze ballenvangers, ze worden achter de pupillen voetbaldoelen geplaatst. Hieronder een tekening van een vergelijkbare ballenvanger maar dan met een hoogte van 4,0 m.

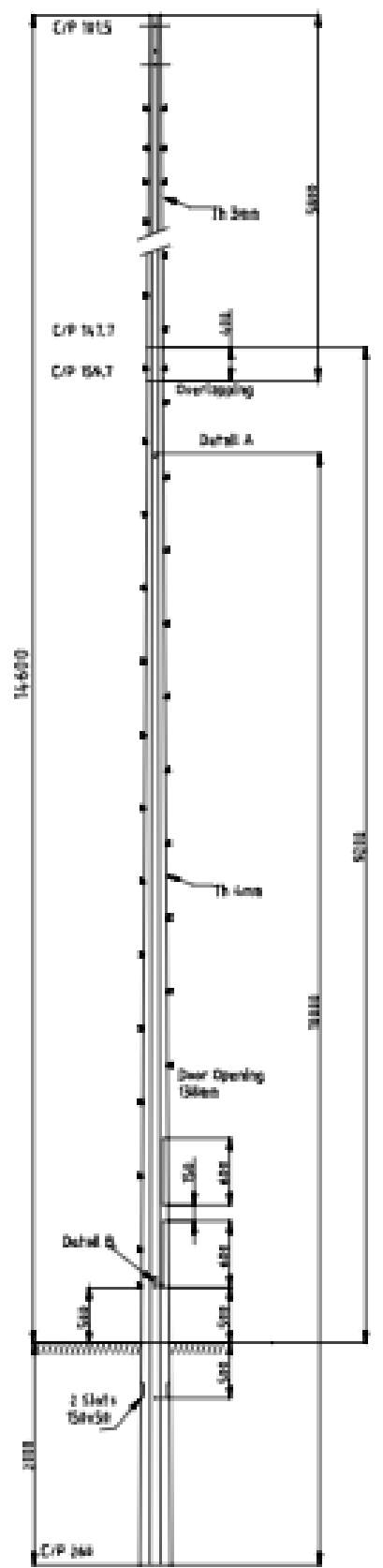

Ballenvangers: In de zuidhoek van het veld komt nog een ballenvanger die alleen bestaat uit palen van 5,0 m hoog op een onderlinge afstand van 5,0 m met een bovenbuis en nylon net tot aan de grond. Palen en bovenbuis zijn 60 mm dik. Deze ballenvanger wordt 50 m lang. Van dit type ballenvanger is geen foto of tekening beschikbaar.

Lichtmasten: in de vier hoeken en in het verlengde van de middenlijn komen in totaal zes lichtmasten van 15 m hoogte. Het veld zal worden verlicht op Klasse 2 van de Nederlandse Stichting Voor Verlichtingskunde (NSVV). Dit houdt in een horizontale gemiddelde verlichtingssterkte van ≥ 200 lux en een gelijkmatigheid van $\geq 0,60$.

De gegalvaniseerde lichtmasten komen circa 2,0 m in de grond. Op de mast wordt een enkele of dubbele lampenrek geplaatst waar de led armaturen op gemonteerd worden. Het lichtpunt komt zodoende op 15,0 m boven maaiveld.

Onderstaande tekening betreft de mast.

4) Materiaal en kleurstelling bouwwerken geen gebouw zijnde
De materiaal en kleurstelling is behandeld bij het beantwoorden van de vorige vraag.

5) Informatie over lichtmasten
De onderstaande tabel is afkomstig van de site sportvloeren.sport.nl van NOC*NSF. In dit geval is van toepassing de informatie die is vermeld op de regel met Klasse 2.

Werkmethode: NOCNSF-SV- 2020	gemiddelde horizontale verlichtingssterkte $E_{H,gem}$ (gebruikswaarde)	gelijkmatigheid $E_{H,min} : E_{H,gem}$	gelijkmatigheid $E_{H,min} : E_{H,max}$	kleurweergave R_a	verblindingswaarde R_G
Klasse I internationale wedstrijden en nationale topwedstrijden	≥ 500 lux	$\geq 0,70$	$\geq 0,35$	≥ 70	≤ 50
Klasse II landelijke en lokale wedstrijden	≥ 200 lux	$\geq 0,60$	$\geq 0,30$	≥ 60	≤ 50
Klasse III training en recreatie	≥ 75 lux	$\geq 0,50$	$\geq 0,25$	≥ 60	≤ 55

Minimale gemiddelde horizontale verlichtingssterkte (gebruikswaarde), gelijkmatigheid, kleurweergave en verblindingswaarde voor voetbalvelden

De verwachting is dat de verlichting nauwelijks in het weekend tot 's avonds laat zal branden.
Doordeweeks branden de lampen tijdens de trainingen die omstreeks een uur of 10 zijn afgelopen.

6) Terreinafscheiding
Er is niet voorzien in een terreinafscheiding.

7) Quick-scan Flora & Fauna
ASC zal geen quick-scan Flora & Fauna verzorgen, daar hebben we de expertise niet voor in huis. We gaan er vanuit dat de opdrachtgever dit zelf verzorgt.

Addendum: Aanvullend ecologisch onderzoek Wildbaan Borculo

In het kader van wet natuurbescherming- *soortenbescherming*

Addendum: Aanvullend ecologisch onderzoek Wildbaan in Borculo

In het kader van de wet Natuurbescherming
‘Soortenbescherming’

In opdracht van:

Opdrachtgever:

Gemeente Berkelland
Postbus 200

Uitgevoerd door:

Foto voorzijde: plaangebied vanaf de Haarloseweg met zicht op het muziekcentrum (links) 't Timpke (rechts) en de parkeerplaats waar de meeste ontwikkelingen gepland zijn (midden).

Ecochore Natuurtechniek is aangesloten bij Samenwerkingsverband Ecologie.

INHOUD

INHOUD	3
1. AANLEIDING EN DOEL.....	4
2. INVENTARISATIEOPZET	5
2.1 Onderzoeksmethodiek	5
2.2 Volledigheid inventarisatie.....	6
3. ONDERZOEKSRESULTATEN	8
3.1 Vogels met jaarrond beschermde nesten.....	8
3.2 Grondgebonden zoogdieren.....	9
3.3 Amfibieën – alpenwatersalamander	11
3.4 Vleermuizen	12
4. TOETSING SOORTENBESCHERMING - WET NATUURBESCHERMING	16
4.1 Algemeen	16
4.2 Ingrep	16
4.3 Effecten en toetsing Wet Natuurbescherming	17
4.3.1 Vogels met jaarrond beschermde nesten	17
4.3.2 Grondgebonden zoogdieren.....	18
4.3.3 Alpenwatersalamander	18
4.3.4 Vleermuizen	18
5. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN	20
LITERATUUR.....	21
 BIJLAGEN	 21
BIJLAGE 1: KAPTEKENING EN INRICHTINGSPLAN	22
BIJLAGE 2: SOORTBESCHERMING - WET NATUURBESCHERMING	22

1. AANLEIDING EN DOEL

In het gebied De wildbaan in Borculo zijn plannen voor het vestigen van een Middelbare school het Staringcollege.

Met de Wet Natuurbescherming wordt een groot aantal plant- en diersoorten beschermd. Als er plannen zijn om bepaalde (ruimtelijke) handelingen uit te voeren of wijzigingen aan te brengen in het bestemmingsplan, zal er onderzocht moeten worden of deze plannen, of onderdelen hiervan, nadelige effecten kunnen hebben op aanwezige, of mogelijk aanwezige, beschermde flora en fauna. Door het uitvoeren van een natuurtoets kan worden bepaald of dier- en plantsoorten negatieve gevolgen kunnen ondervinden van de werkzaamheden dan wel dat er gezocht moet worden naar mitigerende en/of compenserende maatregelen. Hiervoor kan het noodzakelijk zijn dat een ontheffing moet worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. Dit is in de meeste gevallen de betreffende provincie waarin het project ligt.

Om aan de zorgplicht te kunnen voldoen, die gesteld wordt in de Wet Natuurbescherming, is een quickscan natuuronderzoek op de locatie uitgevoerd voor het in kaart brengen van mogelijke effecten op flora en fauna¹.

Middels deze quickscan is een indruk verkregen van de mogelijke waarden van het gebied voor flora en fauna. Uit de onderzoeksgegevens bleek dat er met betrekking tot vogels met jaarrond beschermde nestlocaties, grondgebonden zoogdieren, alpenwatersalamander en vleermuizen, te weinig gedetailleerde gegevens voorhanden waren om een gefundeerde uitspraak te kunnen doen welke gevolgen de geplande ontwikkeling heeft op soorten uit deze soortgroepen. Hierdoor is nader onderzoek naar de functie van het plangebied voor genoemde soorten uitgevoerd.

Onderliggend rapport is opgesteld als addendum bij de opgestelde quickscanrapport. Voor algemene beschrijvingen en afwegingen van overige soortgroepen wordt naar de betreffende quickscanrapportage verwezen.

Tijdens het aanvullend ecologische onderzoek in 2021, is als doel gesteld de volgende vragen te kunnen beantwoorden:

- Welke (beschermde) soorten maken gebruik van de locatie;
- Welke functie heeft het gebied voor betreffende soorten;
- Wordt bij de uitvoer van de ingrepen de Wet Natuurbescherming overtreden.

Deze rapportage beschrijft de bevindingen van het aanvullend ecologische onderzoek.

¹ SAB 2020. Quickscan natuur Borculo, Campus Wildbaan. Rapportnummer: 200415.

2. INVENTARISATIEOPZET

Tijdens verschillende bezoeken in 2021 is het plangebied geïnventariseerd op vogels met jaarrond beschermde nestlocaties, grondgebonden zoogdieren, amfibieën (alpenwatersalamander) en vleermuizen. De toegepaste onderzoeksmethoden worden in dit hoofdstuk nader toegelicht.

Tijdens alle bezoeken waren de weersomstandigheden geschikt voor het inventariseren van de (mogelijk) aanwezige soorten (zie Tabel 1). Gezien de grootte van het plangebied en de onderzoeksinspanning wordt verwacht dat er geen soorten en essentiële functies zijn gemist.

bezoekdata	starttijd	weersgesteldheid	hoofdonderzoek
21-04-2021	dagbezoek	bewolking 4/8, droog, windkracht 1 N, 12 °C	alle soorten
18-05-2021	20:30	bewolking 4/8, droog, windkracht 1 NW, 15 °C	vleermuizen - kraam/zomer
12-06-2021	21:00	bewolking 4/8, droog, windkracht 1 NW, 20 °C	vleermuizen - kraam/zomer
27-06-2021	21:00	bewolking 6/8, droog, windkracht 2 O, 26 °C	vleermuizen - kraam/zomer
05-07-2021	03:00	bewolking 8/8, droog, windkracht 1 Z, 15 °C	vleermuizen - kraam/zomer
06-07-2021	02:45	bewolking 6/8, droog, windkracht 1 ZW, 16 °C	vleermuizen - kraam/zomer
15-07-2021	21:00	bewolking 8/8, droog, windkracht 1 N, 18 °C	vleermuizen - kraam/zomer
09-08-2021	23:30	bewolking 6/8, droog, windkracht 1 ZW, 15 °C	winterzwerm
31-08-2021	22:00	bewolking 6/8, droog, windkracht 1 N, 18-15 °C	vleermuizen - balts
25-09-2021	20:45	bewolking 6/8, droog, windkracht 1 Z, 17-15 °C	vleermuizen - balts
21-04-2021	dagbezoek	bewolking 4/8, droog, windkracht 1 N, 12 °C	amfibieën
18-05-2021	18:45	bewolking 4/8, droog, windkracht 1 NW, 15 °C	amfibieën
21-04-2021	dagbezoek	bewolking 4/8, droog, windkracht 1 N, 12 °C	grondgebonden zoogdieren
15-07-2021	dagbezoek	bewolking 8/8, droog, windkracht 1 N, 18 °C	grondgebonden zoogdieren
12-11-2021	dagbezoek	bewolking 8/8, droog/mist, windkracht 0 N, 6 °C	wintercheck alle soorten

Tabel 1. Bezoekdata en weersgesteldheid.

Het veldwerk is uitgevoerd door: A. Jissink, F. Kouters, K. Weiland, R. Papendorp, W. ter Beek en B. Voerman.

2.1 Onderzoeksmethodiek

Iedere dier- en plantengroep heeft een eigen methode van inventarisatie om zo een zo goed mogelijk beeld te krijgen van de betekenis van het gebied voor de betreffende soorten of groepen. Hieronder wordt de onderzoeksmethode van de onderzochte groepen beschreven zoals uitgevoerd in het plangebied dat is weergegeven in figuur 1. De geselecteerde onderzoeken zijn gebaseerd op de bevindingen uit het quickscan natuuronderzoek.

Vogels met jaarrond beschermde nestlocaties

Voor dit plangebied betreft het met name (roef)vogelhorsten van buizerd, sperwer, roek, en boomvalk. Het overgrote deel van het te onderzoeken gebied is reeds voldoende geïnspecteerd tijdens het quickscan onderzoek. Een deel van het (noordelijke) gebied kon destijds niet goed worden beoordeeld door het dichte bladerdek. Slechts een klein deel hiervan ligt feitelijk binnen het nader te onderzoeken gebied, dit deel is nader geïnspecteerd. Voor het in kaart brengen van horsten is in het vroege voorjaar (april) en het najaar (november) een inspectie van de boomkronen uitgevoerd.

Grondgebonden zoogdieren

Voor het in kaart brengen van deze soortgroep is op geschikte plekken gezocht naar sporen en aanwijzingen van verblijfplaatsen van soorten uit deze groep. Voor soorten met nesten en burchten is gericht gezocht naar deze verblijfplaatsen in taluds, struwelen en

boomkronen. Voor kleine marterachtigen (in hoofdzaak bunzing), steenmarter, boommarter en eekhoorn, zijn enkele weken (april-juli) cameravallen (marterbox en struikrover®) geplaatst binnen voor deze soorten geschikte delen van het plangebied. Deze cameravallen waren per locatie circa 13 weken aanwezig. Tijdens enkele tussentijdse onderzoeksmomenten naar vleermuizen zijn de batterijen en SD-kaarten verwisseld.

Amfibieën - alpenwatersalamander

Voor deze soort is in de voortplantingsperiode potentieel geschikt voortplantingsbiotoop middels een schepnet en zichtwaarnemingen in de avonden met zaklampen onderzocht op aanwezige adulte dieren. Het onderzochte element betreft een langs de noordzijde van het plangebied gelegen watergang. Tijdens een vervolgonderzoek naar andere soorten is de watergang extra gecontroleerd op mogelijk aanwezige larven van deze soort. Tijdens alle onderzoeksmomenten is eveneens gericht gezocht naar kamsalamander, poelkikker en overige amfibieënsoorten.

Vleermuizen

Voor het in kaart brengen van vleermuizen is zowel visueel als auditief geïnventariseerd. Met behulp van een heterodyne batdetector met opname- en vertragingfunctie (type: Pettersson D240x, D500x, Batlogger M en Anabat Walkabout) is de echolocatie, die vleermuizen uitzenden, voor ons hoorbaar gemaakt. Wanneer op basis van frequentie, klank en ritme niet met 100% zekerheid de soort bepaald kon worden, is een opname gemaakt. Door middel van de computerprogramma's Batsound, Batexplorer en Kaleidoscoop, is een nadere analyse uitgevoerd. Door de dieren ook zoveel mogelijk visueel waar te nemen is de determinatie geverifieerd en is het gedrag (en daarmee vaak de functie van het gebied) vastgesteld. Dit onderzoek is specifiek gericht op het in kaart brengen van verblijfplaatsen, soortsaamenstelling en gebiedsgebruik. De voorzomerbezoeken zijn uitgevoerd voor het in kaart brengen van eventuele kraam- en zomerverblijven. Hiervoor zijn zowel enkele avondbezoeken als een ochtend- en nachtbezoek uitgevoerd.

Tijdens de nazomerronden lag de nadruk op het in kaart brengen van balts- en paarlocaties en indicaties voor winterverblijven.

Het ochtendbezoek is uitgevoerd vanaf enkele uren voor zonsopkomst tot zonsopkomst. De avondbezoeken in het voorjaar zijn gestart ruim voor zonsondergang tot enkele uren hierna. De bezoeken in augustus en september zijn in de nachtelijke uren uitgevoerd waarbij het onderzoek minimaal 1 uur na zonsondergang is gestart. Begin augustus is een extra bezoek gebracht om eventueel aanwezige middernachtwermactiviteit te kunnen vaststellen.

De gebruikte methoden zijn gebaseerd op het vleermuisprotocol 2021 zoals opgesteld door het Netwerk Groene Bureau, Gegevensautoriteit Natuur en de Zoogdiervereniging.

Het plangebied is vrij kleinschalig en daardoor niet goed overzichtelijk. Doordat niet alle locaties voldoende overzichtelijk waren en er zowel onderzoek naar de functies van de gebouwen, verblijfplaatsen in bomen en overige gebiedsfuncties in kaart moesten worden gebracht, is per onderzoeksmomenten met 3 ecologen gelijktijdig onderzoek uitgevoerd. Eveneens zijn 4 in plaats van 2 avondbezoeken uitgevoerd. Daarnaast is gedurende enkele onderzoeksmomenten op verschillende locaties een stationaire batlogger M gebruikt om de trefkans op vleermuizen te vergroten en de aanwezigheid op specifieke plekken meer gefundeerd te kunnen beschrijven.

Door het uitvoeren van verschillende avond-, nacht- en ochtendbezoeken, aangevuld met het gebruik van een batlogger M naast de standaard batdetectors om zo een maximale trefkans te verkrijgen kan, gezien de onderzoeksinspanning en de verkregen verspreidingsgegevens, worden gesteld dat er een volledig beeld is gekregen van de functies van het gebied voor alle soorten vleermuizen.

2.2 Volledigheid inventarisatie

Het onderzoek is volgens de genoemde protocollen uitgevoerd. Een inventarisatie blijft echter uiteraard een steekproef. Het is dan ook mogelijk dat soorten en functies niet zijn waargenomen, terwijl dat ze (op een ander tijdstip) wel aanwezig zijn. Dit is echter acceptabel, de Wet Natuurbescherming vraagt een initiatiefnemer om alles te doen wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden. Met de gekozen methode en inspanning is dan ook voldoende invulling gegeven aan artikel 1.11 (Zorgplicht, zie kader bijlage 2) van de Wet Natuurbescherming. Wat betreft het (voor)onderzoek heeft de initiatiefnemer dan ook gedaan wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden.

Wel moet hierbij worden opgemerkt dat de houdbaarheid van verspreidingsgegevens aan een maximale periode zijn gebonden. Voor de verspreidingsgegevens van licht beschermde soorten, of het juist ontbreken hiervan, wordt veelal een bruikbaarheidsperiode van circa 5-6 jaar gehanteerd, zoals de meeste gegevens in het quickscanrapport. Voor

zwaar/Europees beschermde soorten als vleermuizen en vogels geldt een bruikbaarheidsperiode van circa 2-3 jaar. Na deze periode zijn de gegevens verouderd en dient beoordeeld te worden of de gegevens voldoende up-to-date zijn om te gebruiken bij ruimtelijke ingrepen. Voor dit alles geldt wel dat de planlocatie niet drastisch verandert waardoor nieuwe leefsituaties kunnen zijn ontstaan. Deze afweging dient door een ter zake kundig ecooloog of het bevoegd gezag te worden beoordeeld.

Figuur 1. Ligging onderzoeksgebied.
Bron: Google Maps.

Uitsnede: globale begrenzing onderzocht plangebied.

3. ONDERZOEKSRESULTATEN

In dit hoofdstuk worden kort de bevindingen van het onderzoek weergegeven. In het volgende hoofdstuk (4) worden de wettelijke consequenties en aanbevelingen gegeven. In bijlage 2 is een toelichting op de Wet Natuurbescherming.

3.1 Vogels met jaarrond beschermde nesten

In de boomkronen zijn verschillende nesten aangetroffen. Met name in het specifiek te inspecteren gedeelte in het noordoosten van het plangebied, zijn diverse nesten van ekster in zomereiken gevonden. Nabij de parkeerplaats van 't Timpke, is in een zomereik een nest van zwarte kraai aangetroffen; beide soorten van categorie 5. Van soorten uit categorie 1-4 (zie bijlage 2) zijn geen nesten vastgesteld. In figuur 2 zijn de aangetroffen nestlocaties weergegeven.

Onder andere doordat nestlocaties van categorie 5 soorten in gebruik kunnen zijn door enkele roofvogels en uilen (ransuil), zijn deze nesten opgenomen in categorie 5 waardoor een nadere afweging noodzakelijk is.

Tijdens vervolgonderzoeken zijn de nesten gecontroleerd op gebruik als broedlocatie.

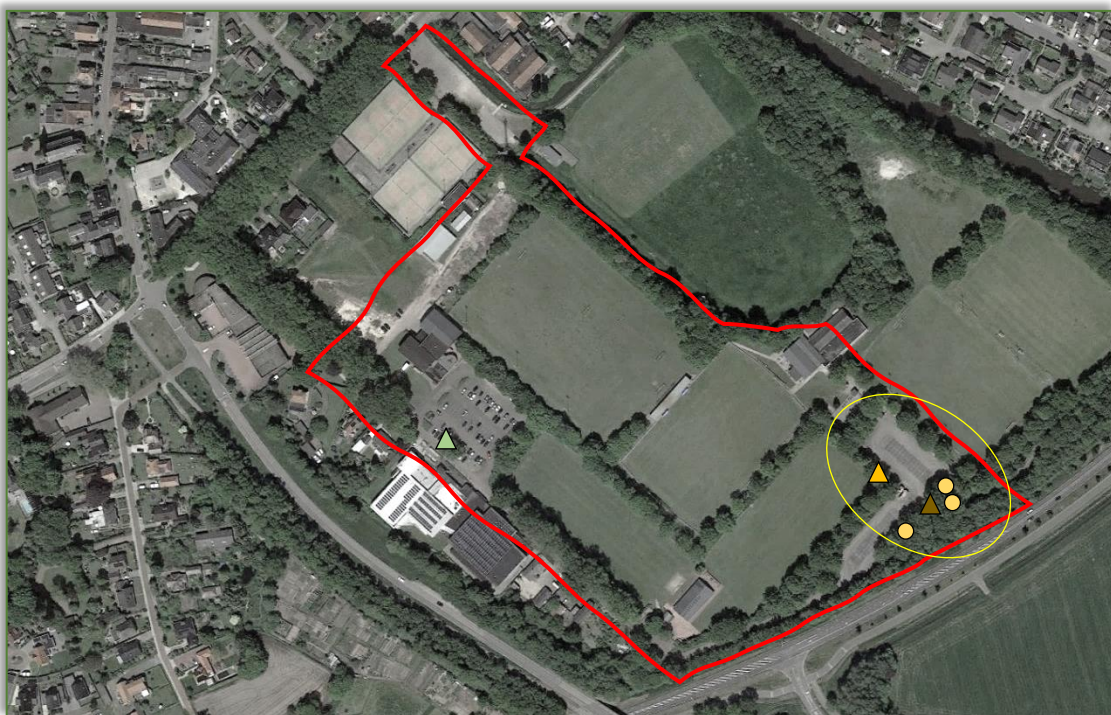
Het nest van zwarte kraai centraal in het gebied, is door deze soort in 2021 in gebruik geweest als broedlocatie.

De eksternesten in het oostelijke deel van het plangebied zijn in het begin van het jaar gedeeltelijk opgeknapt door eksters. Vermoedelijk is één nest ook daadwerkelijk gebruikt als broedlocatie. Hier is gedurende het seizoen activiteit van eksters waargenomen.

Een van de eksternesten is door een ransuil gebruikt als broedlocatie. Hier is sprake van een geslaagd broedsel met 2-3 uitgevlogen jongen. Tijdens het vleermuisonderzoek op 27-06-2021 zijn de jongen bedelroepend bij de nestlocatie waargenomen.

Gierzwaluw

Alleen het muziekcentrum biedt potentieel geschikte broedlocaties voor deze soort. Hier is gedurende het broedseizoen enkele malen gepost om activiteit van deze soort vast te kunnen stellen. In het gebouw is geen in gebruik zijnde nestlocatie vastgesteld.

Figuur 2. Aangetroffen vogelnesten. De gele ovaal geeft het specifiek te inspecteren deel van het plangebied weer.

- ▲ Eksternest - in gebruik
- Eksternest - speel/oefennest - geen broedlocatie
- ▲ Zwarte kraaiennest
- ▲ Ransuilnest

Foto 1: gebruikt eksternest in 2021.

Foto 2: oud eksternest in gebruik als ransuilnest in 2021.

3.2 Grondgebonden zoogdieren

Voor deze soortgroep lag de nadruk van het onderzoek met name op het in kaart brengen van bunzing, steenmarter, boommarter en eekhoorn. Hoewel vanuit de quickscan onderzoek naar wezel en hermelijn niet noodzakelijk werd geacht zijn deze soorten daar waar mogelijk wel meegenomen in het onderzoek. Met name voor deze twee soorten is het vaststellen van verblijfplaatsen erg lastig waardoor hiervoor met name gezocht is naar sporen en aanwezigheid met camervallen.

Van boommarter- en eekhoorn is vooral gezocht naar boomnesten in het plangebied. Deze zijn niet aanwezig.

Om beter inzicht te krijgen in de aanwezigheid van grondgebonden zoogdieren, zijn op diverse voor met name kleine marterachtigen geschikte locaties, struikrovers® en een materbox geplaatst - zie figuur 3.

Op deze cameravallen zijn de volgende diersoorten vastgelegd:

- veldmuis
- bosmuis
- zanglijster
- roodborst
- merel
- heggenmus
- zwartkop
- ekster

- hond
- kat

Er zijn geen marterachtigen op de camera's vastgelegd. Opmerkelijk is dat ook een soort als egel ontbreekt op de cameravallen. Van deze laatste soort zijn op het fietspad, grenzend aan het plangebied wel uitwerpselen gevonden waardoor, mede gezien de opbouw van het plangebied, kan worden gesteld dat deze soort ook binnen het plangebied aanwezig zal zijn.

Naast het gebruik van cameravallen is in de verschillende houtopstanden en braakliggende percelen eveneens gericht gezocht naar hollen van met name bunzing. Deze zijn niet aanwezig.

Tijdens de veldbezoeken van 12 en 27 juni is een steenmater langs de randen van het plangebied vastgesteld. Naast het gebruik van de cameravallen is eveneens gezocht naar overige sporen van deze soort als uitwerpselen en prooiresten. Deze zijn niet in het plangebied gevonden. In enkele singels zijn wel takkenhopen of dicht struwelen aanwezig die in potentie door steenmarters als verblijfplaats in gebruik kunnen zijn. Bij deze locaties zijn echter geen sporen van steenmarters aangetroffen waardoor een verblijf in een van de te kappen houtsingels kan worden uitgesloten.

Naast de te onderzoeken soorten zijn waarnemingen verricht van haas en konijn.

Figuur 3. Grondgebonden zoogdieren.

- ◆ locatie struikrovers
- ◆ locatie materbox
- steenmarter
- egel (uitwerpselen)
- haas
- konijn

Foto 3: een van de geplaatste struikrovers.

Foto 4: veldmuis in een van de struikrovers.

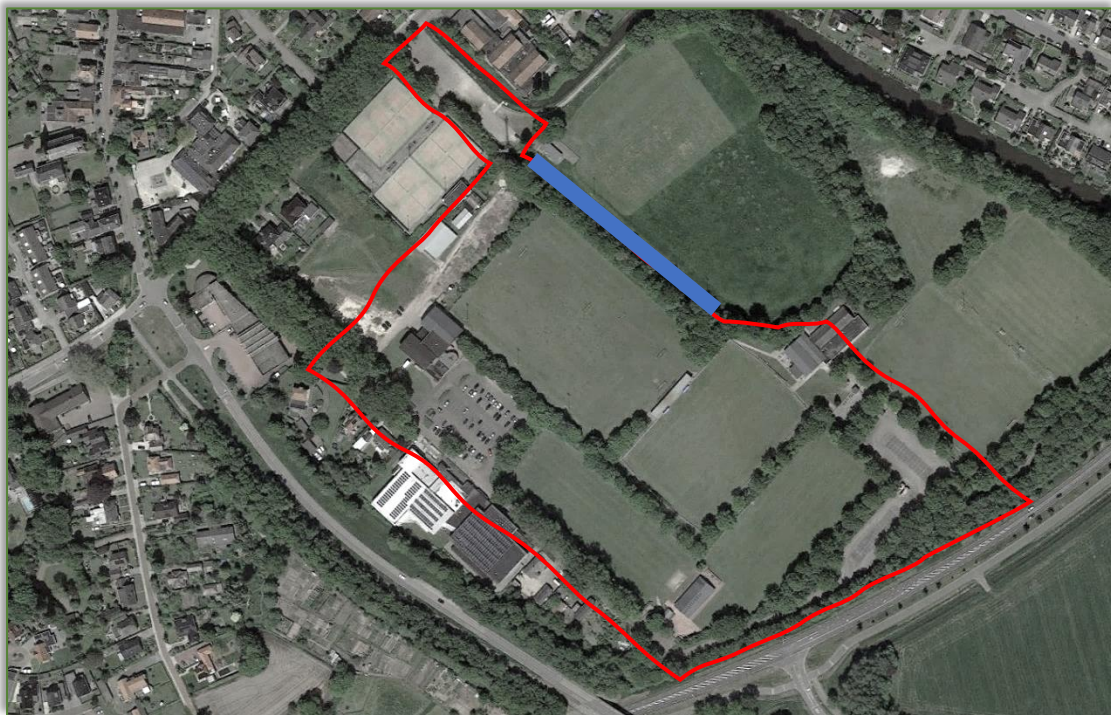
3.3 Amfibieën - alpenwatersalamander

Langs de noordzijde van het te onderzoeken plangebied ligt een vrij brede watervoerende sloot als relict van de Leerinkbeek welke met de rondweg in de jaren '70 is verlegd. De zuidrand van deze watergang is geheel begroeid met een houtopstand als afscheiding tussen de sportvelden. Aan de noordzijde grenst de watergang aan het terrein van de IJscub Borculo.

Door de houtopstand is de sloot grotendeels beschaduwd. De oevers zijn begroeid met riet dat tot ver in het water staat. De onderwatervegetatie is weinig ontwikkeld. Voor het onderzoek is de watergang zowel enkele malen met een zaklamp onderzocht als met een steeknet bemonsterd.

In de sloot is een vrij dikke detrituslaag aanwezig en een watervoerend pakket van circa 50 cm. Tijdens het bemonsteren zijn enkele kleine watersalamanders, gewone pad en tiendoornige stekelbaarzen aangetroffen. Van gewone pad is eveneens voortplanting vastgesteld aan de hand van enkele gevangen larven.

Er zijn geen waarnemingen van alpenwatersalamander of kamsalamander verricht. Voor kamsalamander is de biotoop nauwelijks geschikt door de sterke beschaduwing en het ontbreken van goed ontwikkelde onderwatervegetatie. Alpenwatersalamander is een meer opportunistische soort ten aanzien van de biotoopkeuze. Wel is deze soort in Oost-Nederland vrij schaars. Ondanks de potentiële geschiktheid van de biotoop is deze soort niet aangetroffen en kan een populatie worden uitgesloten.

Figuur 4. Onderzochte watergang - blauwe lijn

Foto 5:
kleine watersalamander

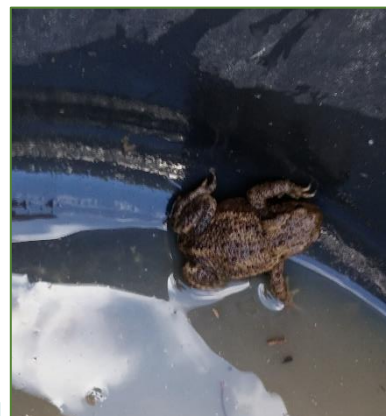

Foto 6:
gewone pad

3.4 Vleermuizen

Door de ecochore² is de omgeving van het plangebied zeer geschikt leefgebied voor verschillende soorten vleermuissoorten. Door de ligging aan de rand van de bebouwde kom en de aaneenschakeling van opgaande groenstructuren, open plekken, de Oude Berkel op korte afstand en verschillende gebouwen met potentiële verblijfplaatsmogelijkheden, kon op voorhand aanwezigheid van vleermuizen niet worden uitgesloten waardoor nader onderzoek is uitgevoerd.

Voor het onderzoek is gericht gepost bij enkele gebouwen en bomen met potentieel geschikte holten en is in het gehele gebied onderzoek gedaan naar soortsaanstelling en het gebruik door vleermuizen. Er is dus zowel onderzoek verricht naar gebouwbewonende als boombewonende vleermuissoorten.

Gedurende het onderzoek is 6 vleermuissoorten aangetroffen:

- Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*)
- Ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*)
- Laatvlieger (*Eptesicus serotinus*)
- Gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*)
- Rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*)
- Watervleermuis (*Myotis daubentonii*)

Hieronder worden de resultaten per soort en per functie behandeld.

Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*)

Deze soort is tijdens alle vleermuisonderzoeksmomenten binnen het plangebied en de directe omgeving aangetroffen. De eerste waarnemingen van gewone dwergvleermuizen werden rond zonsondergang verricht. Van verschillende kanten komen gewone dwergvleermuizen het plangebied binnen. Langs de Haarloseweg kwam elk avondbezoek een vrij groot aantal dieren het plangebied binnen. Tijdens het bezoek op 27 juni is enige tijd gepost om een aantalsschatting te kunnen maken. Hier zijn het eerste uur na zonsondergang minimaal 28 individuen vanuit de bebouwde kom het plangebied ingevlogen. Na het eerste uur vliegen ook verschillende dieren terug naar de bebouwde kom en wordt intensief langs de laanbeplanting gefoerageerd waardoor een telling van het aantal afzonderlijke individuen niet meer mogelijk was. Het aantal individuen kan daardoor hoger liggen. Ook tijdens de ochtendtelling zijn enkele dieren rond zonsopkomst op route richting de bebouwde kom aangetroffen. Gezien het aantal dieren en het gedrag (het terugvliegen gedurende de avond) is het aannemelijk dat op vrij korte afstand binnen de bebouwde kom een kraamverblijf van deze soort aanwezig is. Tijdens het avondbezoek op 15 juli zijn eveneens jonge dieren foeragerend waargenomen wat een kraamverblijf bevestigt.

Ook langs de zuidoostzijde nabij de Oude Berkel en de parkeerplaats van de tennisclub komen verschillende dieren het plangebied binnen. De aantallen liggen hier echter lager.

Bij de aanwezige gebouwen binnen het plangebied ('t Timpke, de Muziekvereniging en de Korfbalvereniging), is tijdens de avond- en ochtendronde gepost om verblijfplaatsen van deze gebouwbewonende soort in kaart te brengen. De nadruk van het gebouwenonderzoek lag bij de uit te breiden voorzijde van 't Timpke. Tijdens de ochtendronde zijn hier geen zwermende of invliegende vleermuizen waargenomen. Hierdoor kunnen kraam- en zomerverblijven in de gebouwen worden uitgesloten.

Tijdens het ochtendbezoek op 5 juli zijn wel twee zwermende gewone dwergvleermuizen aangetroffen bij woningen langs de Haarloseweg en langs de Hoflaan. Bij beide locaties betrof het een zomerverblijf van een solitair dier. Bij de woning aan de Haarloseweg 4 is de vliegopening nabij de nokvorst van de woning aanwezig. De exacte invliegopening bij de woning aan de Hoflaan 11 is niet nader herleid.

Een groot aantal van de aanwezige gewone dwergvleermuizen foerageert langs de diverse houtsingels in het plangebied. Met name buiten het plangebied, langs de Oude Berkel, wordt door een groot aantal dieren gefoerageerd. Door de aanwezige structuren binnen het

² Een ecochore is een ruimtelijk begrensde ecologische eenheid, gekenmerkt door een inwendige heterogeniteit in een halfnatuurlijk of cultuurlandschap. Een ecochore bestaat uit een verzameling ecotopen; bijvoorbeeld de verschillende aan elkaar grenzende ecotopen op en rond een erf of binnen een specifiek landshapstype. Samen vormen deze ecotopen een gevarieerd landschap.

plangebied en de omgeving is sprake van dispersie van de dieren en waardoor geen duidelijke foerageergebieden zijn aan te geven.

Tijdens de najaarsbezoeken is de soort eveneens binnen het plangebied aangetroffen. Hierbij zijn ook diverse sociale geluiden en enkele baltsende mannetjes vastgesteld.

Doordat gewone dwergvleermuizen baltsvluchten uitvoeren en daardoor in de ruime omgeving kunnen worden aangetroffen, zijn met behulp van een nachtcamera de baltsvluchten zo goed mogelijk in kaart gebracht. Hoewel verspreid in het gebied baltsactiviteit is aangetroffen, zijn op twee locaties duidelijke baltsvluchten waargenomen. Gezien de vluchten is ingeschat dat beide paarlocaties overeen komen met de vastgestelde zomerverblijven.

De laanbeplanting langs de Haarloseweg is als zeer belangrijk en mogelijk essentieel aan te merken voor een groep kramende vrouwtjes. Het plangebied als geheel is van groot belang voor deze dieren om te foerageren. Er zijn geen verblijfplaatsen in het plangebied aanwezig.

Ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*)

Deze soort is tijdens het bezoek op 26 juni en tijdens de twee najaarsronden in het gebied en langs de Oude Berkel vastgesteld. Alle waarnemingen betreffen slechts een enkel foeragerend of op route zijnd individu. Gezien de locaties van waarnemen en de tussenliggende tijdstippen, betreft het vermoedelijk 3-5 individuen.

is de soort niet aangetroffen waardoor geen zwermende dieren bij mogelijke verblijfplaatsen zijn vastgesteld. Kraam- en zomerverblijven kunnen in het plangebied worden uitgesloten.

De waargenomen dieren tijdens de najaarsronden waren niet baltsend aanwezig. Langs de Oude Berkel zijn wel enkele sociale roepjes opgenomen. Deze zijn echter tijdens vluchten waargenomen zonder duidelijke baltsactiviteit. Een balts-/paarlocatie is daardoor eveneens niet in het plangebied aanwezig.

Voor deze soort is het plangebied niet als essentieel aan te merken.

Laatvlieger (*Eptesicus serotinus*)

De laatvlieger is tijdens alle avondronden in het plangebied vastgesteld. Net als bij de gewone dwergvleermuis komen de dieren iets na zonsondergang via de Haarloseweg het plangebied binnen. Langs deze weg wordt korte tijd intensief gefoerageerd door 7-9 individuen. Na circa 30 minuten vliegen de meeste dieren verder langs de weg richting de Oude Berkel.

Ook langs de noordzijde is op 12 en 27 juni kort na zonsondergang een verhoogde concentratie foeragerende laatvliegers aanwezig. Ook hier wordt het aantal geschat op minimaal 6 individuen. Deze dieren foerageren lange tijd langs de watergang en vliegen door richting de Oude Berkel.

De herkomst van beide groepen laatvliegers is niet herleid. Wel is zeker dat deze vanuit bebouwing buiten het plangebied afkomstig is. Het is mogelijk dat het dieren zijn die behoren tot dezelfde kolonie. Dit wordt mede bevestigd doordat langs de Hoflaan ook door verschillende dieren wordt gefoerageerd.

Binnen het onderzoeksgebied is slechts sporadisch een foeragerende laatvlieger aangetroffen.

In de te onderzoeken gebouwen zijn geen verblijfplaatsen vastgesteld. Ook tijdens het najaasonderzoek zijn geen baltsende dieren waargenomen. Verblijfplaatsen van deze soort kunnen binnen het plangebied worden uitgesloten.

Voor deze soort vormt de laanbeplanting langs de Haarloseweg een essentieel onderdeel in het leefgebied.

Gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*)

Deze soort is op enkele plekken in het plangebied waargenomen. Met name in de zuidhoek langs de Haarloseweg werden de eerste waarnemingen verricht. Hier is tijdens overige bezoeken intensiever gepost om de herkomst te lokaliseren.

Tijdens het ochtendbezoek van 5 juli zijn 3 zwermende dieren lange tijd waargenomen nabij enkele zomereiken langs de Haarloseweg. Met name nabij een zomereik met enkele holten waren de dieren lange tijd aanwezig. Van een van de dieren is vastgesteld dat deze korte tijd tegen de stam nabij een holte (zie foto 7) bleef zitten en vervolgens naar binnen

kroop. De overige twee dieren zijn niet meer waargenomen. Vermoedelijk zijn deze eveneens ingevlogen.

Langs de singels in het noorden zijn eveneens enkele opnamen gemaakt van een foeragerende gewone grootoorvleermuis. Tijdens de ochtendbezoeken zijn hier geen zwermende dieren waargenomen waardoor geen verblijfplaats in de hier aanwezige singels is vastgesteld.

Voor deze soort zijn delen van het onderzoeksgebied (rondom de vastgestelde verblijfplaats) als essentieel aan te merken.

Rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*)

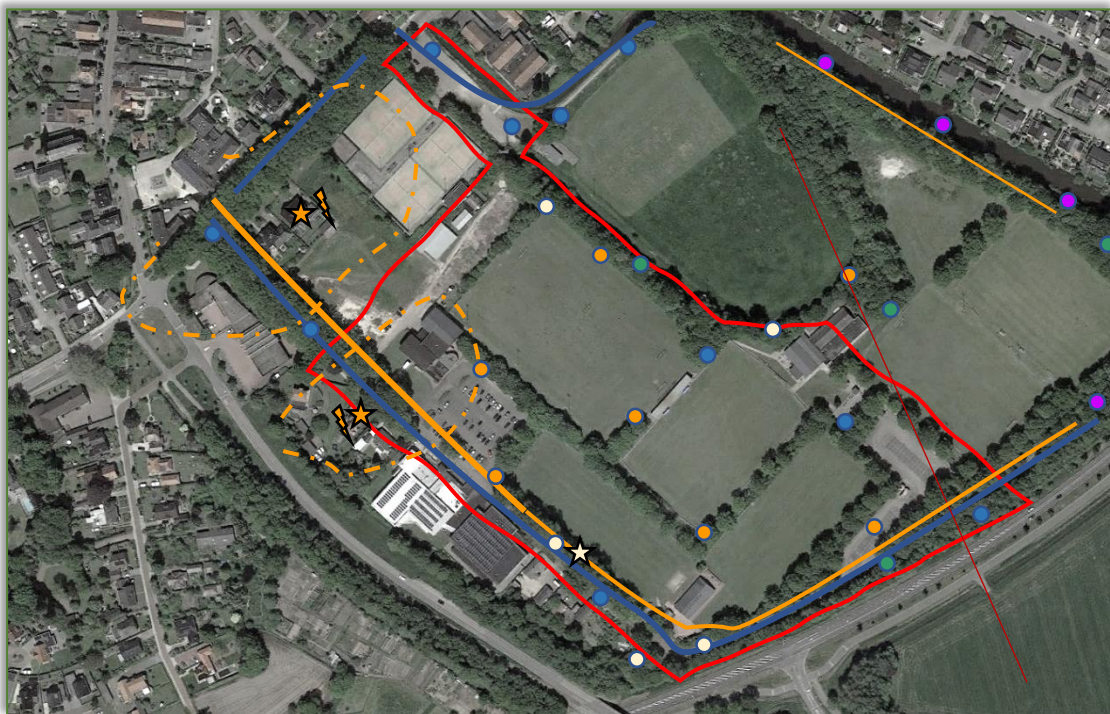
Van rosse vleermuizen zijn tijdens diverse bezoeken overvliegende dieren gehoord. Alle dieren vlogen hoog over en hadden geen binding met het plangebied. Tijdens het ochtendbezoek zijn geen zwermende dieren in de directe omgeving waargenomen. Van deze boombewonende soort is met zekerheid geen verblijf binnen het plangebied aanwezig.

Voor deze soort is het plangebied niet essentieel.

Watervleermuis (*Myotis daubentonii*)

Deze soort is met name langs de Oude Berkel vastgesteld. Enkele dieren zijn gedurende de nacht kort foeragerend langs het fietspad aangetroffen. Binnen het plangebied is de soort niet vastgesteld. Een verblijfplaats kan daardoor worden uitgesloten.

Voor deze soort is het plangebied niet essentieel.

Figuur 5. Waargenomen vleermuizen

Legenda:

- - gewone dwergvleermuis
- - ruige dwergvleermuis
- - laatvlieger
- - gewone grootoorvleermuis
- - rosse vleermuis
- - watervleermuis

- Stippen - vleermuizen - losse waarnemingen (indicatief; de stippen geven een indruk van de dichtheid en verspreiding - (samenvatting van alle bezoeken)
- Lijnen - foerageeractiviteit en vliegroutes.
- Ster - verblijfplaats.
- Bliksemschicht - werfroepend mannetje.
- Stippellijn - baltsvlucht

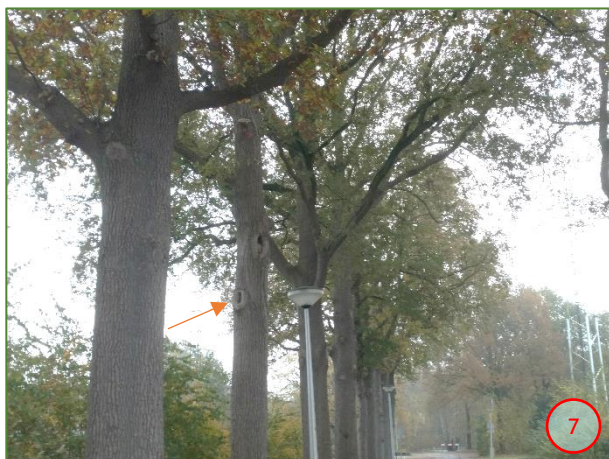

Foto 7: verblijfplaats gewone grootoorvleermuis in zomereik langs de Haarloseweg.

Foto 8: laanbeplanting langs de Haarloseweg als vliegroute van laatvlieger en gewone dwergvleermuis.

Foto 9: woning net buiten het plangebied met verblijfplaats van gewone dwergvleermuis.

4. TOETSING SOORTENBESCHERMING - WET NATUURBESCHERMING

4.1 Algemeen

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. De soortenbescherming zoals in deze wetgeving is opgenomen, is de opvolger van de Flora- en faunawet uit 2002. In deze wetgeving is de bescherming van soorten opgenomen in drie artikelen:

- Artikel 3.1
- Artikel 3.5
- Artikel 3.10

Artikel 3.1 beschrijft de vogelsoorten zoals opgenomen in de Europese Vogelrichtlijn. Deze lijst omvat alle inheemse vogelsoorten. Verstoring of opzettelijke verontrusting van broedende vogels is niet toegestaan. Daarnaast zijn er enkele soorten die jaarrond gebruik maken van dezelfde broedlocaties of die afhankelijk zijn van specifieke locaties; deze locaties zijn jaarrond beschermd. Voor vogels is slechts ontheffing mogelijk voor belangen die betrekking hebben op bescherming van flora en fauna, veiligheid voor het vliegverkeer of volksgezondheid.

Soorten die vermeld staan in artikel 3.5 betreffen soorten die zijn opgenomen in bijlage VI van de Europese Habitatrichtlijn, bijlage II van het Verdrag van Bern en bijlage I en het Verdrag van Bonn. Afhankelijk van de ingreep en het effect op beschermde soorten, kunnen nadere onderzoeken met toetsing aan de wetgeving noodzakelijk zijn. Bij eventuele negatieve effecten kan een ontheffing noodzakelijk zijn. De mogelijkheid voor ontheffing wordt getoetst aan de belangen zoals opgenomen in de Europese richtlijnen. Onder dit Artikel vallen bijvoorbeeld alle soorten vleermuizen die door de vermelding op bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn, Europese bescherming genieten. Soorten als bedoeld onder dit artikel worden in deze rapportage aangeduid als *strikt beschermde* soorten.

Soorten die vermeld staan in artikel 3.10 zijn soorten van nationaal belang. Voor deze soorten geldt een iets milder beschermingsregime. Daarnaast zijn per provincie enkele soorten op de vrijstellingslijst geplaatst voor belangen als ruimtelijke ingrepen en bestendig beheer. Afhankelijk van de aard van de werkzaamheden of doelstelling, kunnen soorten binnen dit artikel zijn vrijgesteld van ontheffing of is nader onderzoek en ontheffing noodzakelijk.

Zie voor een uitgebreidere toelichting bijlage 2.

4.2 Ingreep

Binnen het plangebied zijn diverse ruimtelijke ontwikkelingen gepland waaronder:

- Bouw middelbare school het Staringcollege met faciliteiten;
- Uitbreiding 't Timpke;
- Kap van bomen een struwelen;
- Aanleg nieuwe sportvelden.

De werkzaamheden kunnen worden aangemerkt als *Ruimtelijke Ingrepen*. Op deze definitie is de afweging in het kader van de Wet Natuurbescherming (hoofdstuk 4) gebaseerd.

4.3 Effecten en toetsing Wet Natuurbescherming

In het kader van de Wet Natuurbescherming is getoetst aan verschillende artikelen. Met name de onderstaande artikelen zijn hierbij van toepassing.

- Artikel 3.1 lid 2 van de Wet Natuurbescherming, verbiedt onder andere het vernietigen van vaste rust- en/of verblijfplaatsen van soorten van de Europese Vogelrichtlijn.
- Artikel 3.5 lid 4 van de Wet Natuurbescherming, verbiedt onder andere het vernietigen van vaste rust- en/of verblijfplaatsen van soorten van de Europese Habitatrichtlijn.
- Artikel 3.10 lid 1 en 2 van de Wet Natuurbescherming, verbiedt onder andere het vernietigen van vaste rust- en/of verblijfplaatsen van soorten van Nationaal belang.

Gezien het bovenstaande en de voorgenomen maatregelen, was het uitgevoerde onderzoek vooral gericht op het in kaart brengen van mogelijk aanwezige vaste verblijfplaatsen en leefgebieden van vogels, grondgebonden zoogdieren, alpenwatersalamander en vleermuizen.

4.3.1 Vogels met jaarrond beschermde nesten

Binnen het onderzoeksgebied zijn geen nestlocaties aanwezig van soorten uit categorie 1-4 van de Lijst met jaarrond beschermde nestlocaties.

De nesten van ekster en zwarte kraai staan vermeld als categorie 5 soort. Deze nesten zijn alleen beschermd als ecologische afwegingen dat rechtvaardigen.

Door de voorgenomen kap van bomen zullen in beginsel twee bomen worden gerooid waarin een nest aanwezig is. Het betreft één eksternest en één nest van zwarte kraai. De nestboom van zwarte kraai wordt mogelijk ingepast in het nieuwe plan.

Binnen en rondom het plangebied blijft een groot aantal bomen behouden die als nestboom voor deze soorten kunnen fungeren. Ook de aanwezige speelnesten van ekster blijven behouden. Hierdoor kan worden gesteld dat voor ekster en zwarte kraai de lokale populatie en daardoor de duurzame instandhouding van de soort niet in het geding komt door de voorgenomen kap van de bomen zoals opgenomen in bijlage 1.

De nestlocatie van ransuil zal niet worden aangetast door de ontwikkelingen. Het betreffende bosje en singel waarin de nestboom aanwezig is, zal behouden blijven.

Hoewel voor deze soort een verandering zal optreden in het leefgebied, met name ten aanzien van foerageermogelijkheden, zal dit redelijkerwijs geen significant negatief effect hebben op de aanwezige populatie. In de omgeving blijft veel foerageergebied behouden. Daarnaast is de soort met name 's nachts actief en is de soort goed in staat zich aan menselijke activiteit aan te passen waardoor de aanleg van sportvelden en de bouw van het Staringcollege op enige afstand, redelijkerwijs niet zal resulteren in het ongeschikt worden van het vastgestelde broedbiotoop. Hierdoor zijn geen nadere maatregelen noodzakelijk.

Wel kan een sterke toename van verlichting een negatief effect hebben op deze nachtactieve soort. Hierdoor is het aan te bevelen met het verlichtingsplan rekening te houden met deze soort. In paragraaf 4.3.4 is ten aanzien van vleermuizen dit onderdeel nader uitgewerkt. Deze uitwerking is eveneens gunstig voor ransuilen.

Ten aanzien van vogels met jaarrond beschermde nesten is geen nadere afweging noodzakelijk.

4.3.2 Grondgebonden zoogdieren

Binnen het plangebied zijn geen vaste verblijfplaatsen vastgesteld van bunzing, steenmarter, boommarter en eekhoorn. Ook aanwezigheid van wezel en hermelijn is op cameravallen niet bevestigd.

Van steenmarter zijn wel enkele waarnemingen van foeragerende dieren verricht langs de noordgrens van het plangebied. Ondanks gericht zoeken zijn geen aanwijzingen van een verblijfplaats van deze soort binnen het plangebied gedaan.

Door het ontbreken van verblijfplaatsen en doordat een groot deel van het plangebied geschikt blijft als foerageergebied, is voor grondgebonden zoogdieren geen nadere afweging of ontheffing noodzakelijk.

Voor grondgebonden zoogdieren is geen ontheffing noodzakelijk.

4.3.3 Alpenwatersalamander

Deze soort en andere strikt beschermde amfibieën, zijn niet in de onderzochte watergang vastgesteld.

De geplande ontwikkelingen zullen daardoor geen negatieve effecten hebben op deze soorten. Hierdoor is geen nadere afweging noodzakelijk.

Voor amfibieën is geen ontheffing noodzakelijk.

4.3.4 Vleermuizen

Nabij het plangebied en de directe omgeving zijn zes vleermuissoorten aangetroffen - gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis.

Verblijfplaatsen

In de aanwezige bebouwing binnen het plangebied is geen verblijfplaats van een van deze soorten aanwezig. De aangetroffen verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis liggen buiten de feitelijke ontwikkelingen en zullen geen nadelige effecten hiervan ondervinden.

In het plangebied is één verblijfplaats van een boombewonende soort vastgesteld: gewone grootoorvleermuis. Conform de huidige plannen zullen deze bomen behouden blijven en zijn rondom dit deel geen grootschalige en mogelijk versturende ontwikkelingen gepland. Het foerageergebied van deze soort zal voldoende behouden blijven om de aanwezige kolonie en populatie te behouden. Hierdoor is geen nadere afweging ten aanzien van deze soort noodzakelijk.

Foerageergebied en vliegroutes

Binnen en grenzend aan het gebied zijn enkele belangrijke tot essentiële vliegroutes vastgesteld. Met name de Haarloseweg vormt voor gewone dwergvleermuis en laatvlieger een belangrijke vliegroute. Ook langs de parkeerplaats bij de tennisclub is een belangrijke vliegroute van laatvliegers aanwezig. Bij deze laatste route worden geen bomen gekapt en zijn geen grootschalige ontwikkelingen gepland. Hierdoor zal deze route geheel behouden blijven en is geen nadere afweging noodzakelijk. Wel is hier van belang dat er geen sprake is van een toename van verlichting. Zie onderstaande.

Rondom de vliegroute langs de Haarloseweg zijn wel ontwikkelingen gepland. Hier worden enkele bomen gekapt, zal uitbreiding plaatsvinden van 't Timpke en zal de infrastructuur voor het Staringcollege worden aangepast. Deze werkzaamheden zullen invloed hebben op de aanwezige vliegroutes.

Vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen zijn ontheffingsplichtig indien deze als essentieel zijn aan te merken voor het functioneren van een verblijfplaats.

De laanbomen langs de Haarloseweg zijn voor een groot deel als essentieel aan te merken. Indien alle laanbomen zouden wegvallen zullen vleermuizen een nieuwe route moeten vliegen wat mogelijk sterk ongunstig is voor aanwezige kraam- of grote zomerverblijven.

Nu is hier echter sprake van de kap van een gedeelte van de laanbeplanting ter hoogte van 't Timpke.

De kap van de bomen zal een vermindering in kwaliteit van de vliegroute tot gevolg hebben. Op deze locatie is reeds sprake van een gefragmenteerde laanbeplanting en de open ruimte zonder bomen zal door de kap worden vergroot. Wel dient hier te worden vermeld dat juist op deze locatie 't Timpke als gebouw kan fungeren als geleiding in de vliegroute. De geleidende functie zal daardoor voor een belangrijk deel worden overgenomen door het

gebouw. Echter beschutting en foerageermogelijkheden zullen op dit gedeelte door de kap wegvallen. Om de impact op de soorten te minimaliseren is het zeer wenselijk te beoordelen of alle aangegeven bomen daadwerkelijk gekapt moeten worden dan wel of nieuwe aanplant langs de route mogelijk is.

Op de kaptekening, zie bijlage 1, betreft het met name de te kappen bomen met nummers 49, 50, 51, 52, 53 en 54. Ook is in de kaptekening opgenomen dat voor de bomen 51, 53 en 54 gezocht wordt naar mogelijkheden om deze in te passen in het plan. Ten aanzien van vleermuizen wordt zeer sterk geadviseerd om de 6 genoemde bomen in te passen. Echter doordat redelijkerwijs kan worden gesteld dat het gebouw mede een onderdeel in het functioneren van de vliegroute zal vormen, zal een vliegroute behouden blijven en is geen ontheffing noodzakelijk.

Verlichting

Naast de geleidende functie van laanbomen kan verlichting een essentiële invloed hebben op het functioneren van vliegroutes. Als nachtactieve zoogdieren, zijn vleermuizen gevoelig voor verstoring door licht. Ze mijden niet alleen daglicht, maar ook kunstmatige verlichting. We spreken van lichtverstoring als het normale gedrag en/of de ecologie van vleermuizen door de verlichting (negatief) wordt beïnvloed {zoogdiervereniging}. Verlichting kan het natuurlijke dag-/nacht-ritme van vleermuizen en zelfs ecosystemen verstoren en daarmee tot een negatieve populatie-ontwikkeling tot gevolg hebben.

Verlichting kan verschillende onderdelen van het leefgebied van vleermuizen beïnvloeden. We kunnen onderscheid maken tussen effecten van verlichting op verblijfplaatsen, op vliegroutes en in foerageergebieden.

Doordat verlichting een negatief effect kan hebben op vleermuizen, is het van belang de keuze van verlichting af te stemmen op de functie van het gebied als leefgebied van vleermuizen. Veel soorten zullen gebieden met verlichting, om te foerageren, als vlieggeleiding of als verblijfplaats, mijden. Slechts van enkele vleermuissoorten zullen individuen verlichting gebruiken als foerageerplek doordat verschillende insectensoorten worden aangetrokken door lampen. De meeste soorten ervaren verlichting dus als een negatief effect in het leefgebied. De mate van gevoeligheid voor verlichting verschilt per vleermuissoort. Met name soorten als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis, zijn vrij lichttolerant. Soorten van het geslacht *Plecotus* en *Myotis* zijn het meest lichtgevoelig.

Kunstmatige lichtbronnen zenden licht uit met specifieke frequenties, ofwel kleuren. Vleermuizen hebben zeer lichtgevoelige ogen maar zijn niet even gevoelig voor alle kleuren. Vleermuizen zijn met name gevoelig voor de kleuren blauw, ultraviolet en minder voor oranje en rode kleuren. In opdracht van Rijkswaterstaat zijn door de Zoogdiervereniging en consultancybedrijf LEDexpert, lampen ontwikkeld die een zo min mogelijk storend effect hebben op vleermuizen. Na uitvoerig testen bleken vleermuizen nauwelijks hinder te ondervinden van amberkleurige, UV-vrije ledlampen. Deze lampen hebben een lichttemperatuur van 1700 Kelvin.

Gezien het bovenstaande is het van belang dat de verlichting afgestemd wordt op de functie van vlieggeleiding van vleermuizen en dat wordt voorkomen dat de lichtintensiteit zal toenemen ten opzichte van de huidige verlichting. Dit kan bijvoorbeeld met lage lichtmasten en naar benede gerichte armaturen en een zo laag mogelijke lichttemperatuur.

Het is raadzaam het verlichtingsplan met een vleermuisdeskundige af te stemmen.

De overige landschappelijke elementen zijn niet als essentieel aan te merken waardoor geen ontheffing noodzakelijk is.

Gezien het bovenstaande is geen ontheffing ten aanzien van vleermuizen noodzakelijk mits geen andere bomen worden gekapt dan vermeld op de kaptekening en toekomstige verlichting wordt afgestemd op vleermuizen. Er wordt dringend geadviseerd te zoeken naar mogelijkheden de bomen met nummers 49, 50, 51, 52, 53 en 54 te behouden. Ook wordt geadviseerd het verlichtingsplan met een vleermuisdeskundige af te stemmen.

5. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

Dit addendum is geschreven als aanvulling op een quickscanonderzoek zoals in de inleiding is aangegeven. Tijdens het aanvullende onderzoek is onderzoek verricht naar de functie van het plangebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten, grondgebonden zoogdieren, alpenwatersalamander en vleermuizen.

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Binnen het onderzoeksgebied zijn geen nesten van vogelsoorten uit categorie 1-4 aanwezig. Wel zijn enkele nestlocaties van categorie 5 aanwezig als zwarte kraai, ekster en ransuil. Van ransuil zal de nestlocatie behouden blijven. Van ekster en zwarte kraai zal dit mogelijk het geval zijn. De lokale populaties en daardoor ook de instandhouding van de soorten is door de geplande ontwikkelingen niet in het geding. Hierdoor is geen ontheffing en zijn geen nadere maatregelen noodzakelijk.

Grondgebonden zoogdieren

Door het ontbreken van vaste verblijfplaatsen van de onderzochte soorten, is geen ontheffing noodzakelijk.

Alpenwatersalamander

Binnen het onderzochte plangebied zijn geen voortplantingswateren aanwezig van de strikt beschermde alpenwatersalamander. Ook overige strikt beschermde soorten als kamsalamander en poelkikker ontbreken binnen het plangebied.

Vleermuizen

Binnen het plangebied en de directe omgeving zijn enkele verblijfplaatsen van verschillende soorten vleermuizen aangetroffen. Deze verblijfplaatsen blijven alle behouden waardoor geen ontheffing in het kader van de Wet Natuurbescherming noodzakelijk is. Wel is het hierbij van belang dat geen andere bomen worden gekapt dan vermeld op de kaptekening en toekomstige verlichting wordt afgestemd op vleermuizen. Er wordt dringend geadviseerd te zoeken naar mogelijkheden de bomen met nummers 49, 50, 51, 52, 53 en 54 te behouden. Ook wordt geadviseerd het verlichtingsplan met een vleermuisdeskundige af te stemmen.

Volledigheid onderzoek

Op de planlocatie zijn enkele natuuronderzoeken uitgevoerd. Samen geven deze onderzoeken een goed en volledig beeld van de aanwezigheid van (strikt) beschermde soorten. Aan de hand van de bevindingen van de onderzoeken, de samenstelling van de aangetroffen soorten en de onderzoeksinspanningen, kan worden gesteld dat er geen zwaar beschermde soorten met een essentiële binding met de planlocatie zijn gemist. Hierdoor kan het natuuronderzoek ten aanzien van vogels met jaarrond beschermde nesten, grondgebonden zoogdieren, alpenwatersalamander en vleermuizen als volledig worden beschouwd.

LITERATUUR

- Broekhuizen, S. (et al.). 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. K.N.N.V. Uitgeverij, Utrecht.
- Dienst Regelingen. 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten.
- Heusden, W.R.M., S.J. Vreugdenhil. 2006. Handreiking Flora- en faunawet. Voor werkzaamheden en activiteiten in het kader van bestendig gebruik, bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Dienst Landelijk Gebied, Utrecht.
- Ministerie van LNV., 2005 (herzien 2009). Buiten aan het Werk. Houd tijdig rekening met beschermde planten en dieren! Brochure.
http://www.minlnv.nl/portal/page?_pageid=116,1640321&_dad=portal&_schema=PORTAL&p_file_id=14765 (08-11-2010)].
- Sachteleben, J. & O. von Helversen, 2006. Songflight behaviour and mating system of the pipistrelle bat (*pipistrellus pipistrellus*) in an urban habitat. In: *Acta Chiropterologica*, 8(2): 391-401, 2006. Boldogh S, Dobrosi D, Samu P (2007). The effects of the illumination of buildings on house-dwelling bats and its conservation consequences. *Acta Chiropterologica*, 9, 527-534.
- Downs, N.C., V. Beaton, J. Guest, J. Polanski, S.L. Robinson & P.A. Racey, 2003. The effects of illuminating the roost entrance on the emergence behaviour of *Pipistrellus pygmaeus*. - *Biological Conservation* 111:247-252.
- Sachteleben, J. & O. von Helversen, 2006. Songflight behaviour and mating system of the pipistrelle bat (*pipistrellus pipistrellus*) in an urban habitat. In: *Acta Chiropterologica*, 8(2): 391-401, 2006.

Internet

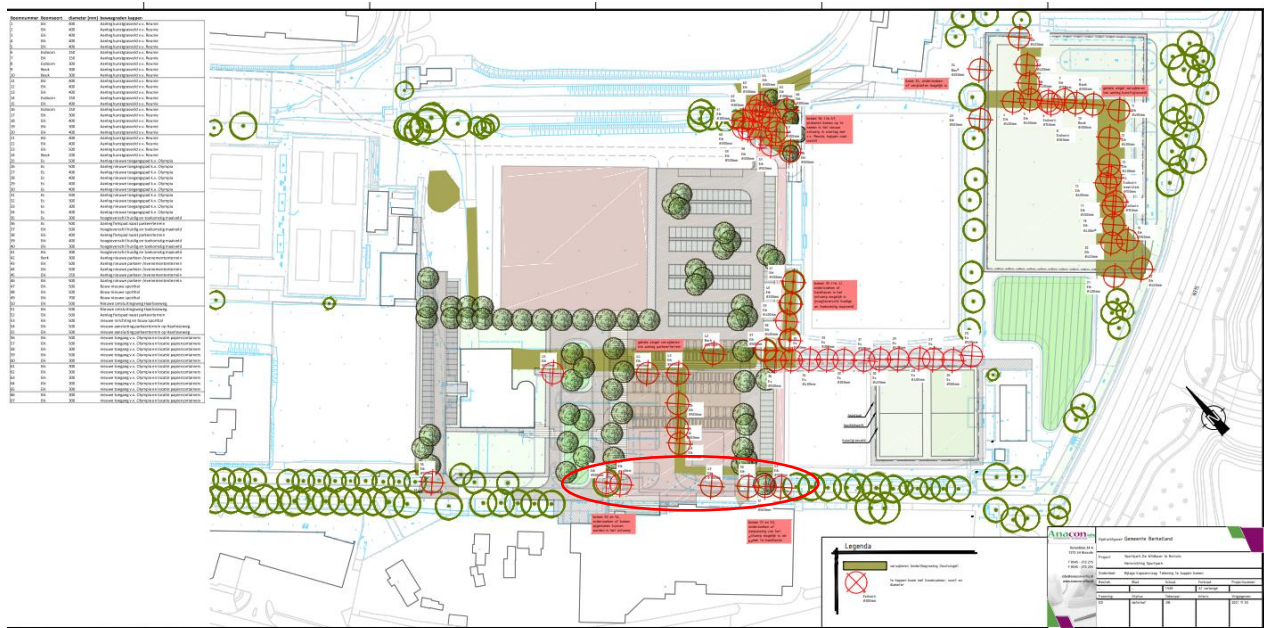
- www.vleermuizenindestad.nl
- www.vleermuis.net
- www.zoogdiervereniging.nl
- www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/
- www.gelderland.nl
- www.verspreidingskaart.nl
- www.ndff.nl

BIJLAGEN

- Bijlage 1: Kaptekening en inrichtingsplan
Bijlage 2: Toelichting Wet Natuurbescherming

BIJLAGE 1: KAPTEKENING EN INRICHTINGSPLAN

Figuur 6: Kaptekening en inrichtingsplan. In relatie tot de te kappen bomen binnen de rode ovaal worden enkele aandachtspunten beschreven ten aanzien van vleermuizen.

BIJLAGE 2: SOORTBESCHERMING - WET NATUURBESCHERMING

Sinds 1 januari 2017 is de Wet Natuurbescherming van kracht. Deze wet is de soortgerichte implementatie van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn en vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet.

Hoofdstuk 3 van de Wet Natuurbescherming regelt de bescherming van flora en fauna op soortniveau. Activiteiten waarbij schade wordt gedaan aan beschermde dieren of planten zijn in principe verboden, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het "nee, tenzij"-principe). Het is dan ook altijd zaak om, waar mogelijk, activiteiten uit te voeren zonder schade aan beschermde dieren en planten aan te brengen. De wet erkent de *intrinsieke waarde* van in het wild levende dieren. In de wet is dan ook een zorgplicht opgenomen waarin van iedereen wordt geacht voldoende zorg in acht nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten (niet alleen de beschermde) en hun leefomgeving. Dit is vastgelegd in *Artikel 1.11 van de Wet Natuurbescherming*.

Naast de aandacht voor beschermde soorten geldt voor alle in het wild levende dieren en planten een zorgplicht. Deze is vastgelegd in Artikel 1.11 van de Wet Natuurbescherming.

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Voor de in deze rapportage gemaakte toetsing zijn met name de onderstaande artikelen met verbodsbepalingen van toepassing:

- Artikel 3.1
- Artikel 3.5 en 3.8 lid 5
- Artikel 3.10

§ 3.1 - Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

§ 3.2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Artikel 3.5

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Artikel 3.8 - lid 5

5. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b. zij is nodig:
 - i. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - ii. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - iii. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - iv. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
 - v. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
 - c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

§ 3.3. Beschermingsregime andere soorten - nationaal**Artikel 3.10**

2. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
3. Artikel 3.8 (ontheffingen voor soorten genoemd in Artikelen 3.5 *Red.*), met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraaftplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
4. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Ontheffing en Vrijstellingsregeling

Wanneer beschermde soorten, zoals bedoeld onder Artikel 3.1, 3.5 en 3.10, voorkomen in een gebied dienen er maatregelen getroffen te worden om behoud van de lokale populatie, bescherming van individuen en de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen te garanderen. Hiervoor dienen mitigerende en mogelijk compenserende maatregelen getroffen te worden. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door het bevoegd gezag. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de bepalingen in de Wet Natuurbescherming. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Wet Natuurbescherming.

Indien vaste verblijfplaatsen worden beschadigd of weggehaald of behoud van de lokale populatie dan wel bescherming van de aanwezige individuen niet voldoende kan worden gegarandeerd, dienen compenserende maatregelen te worden uitgevoerd én dient een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. In de meeste gevallen zal dit de betreffende provincie zijn. Voor deze soorten geldt echter dat alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang genoemd in de betreffende Artikelen.

Elke provincie heeft een soortenlijst gepubliceerd waarin soorten, zoals bedoeld in Artikel 3.10, in die betreffende provincie zijn vrijgesteld voor ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden en bestendig beheer en onderhoud.

Vogels

Verblijfplaatsen van broedvogels zijn door de Wet Natuurbescherming beschermd. Tijdens werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels. De Wet Natuurbescherming kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 3.1. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. Deze groep is opgedeeld in enkele categorieën waarop de verbodsbepalingen van artikel 3.1 lid 2 jaarrond van kracht zijn:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Het betreft de vogelsoorten:

● Boomvalk	(<i>Falco subbuteo</i>)
● Buizerd	(<i>Buteo buteo</i>)
● Gierzwaluw	(<i>Apus apus</i>)
● Grote gele kwikstaart	(<i>Motacilla cinerea</i>)
● Havik	(<i>Accipiter gentilis</i>)
● Huismus	(<i>Passer domesticus</i>)
● Kerkuil	(<i>Tyto alba</i>)
● Oehoe	(<i>Bubo bubo</i>)
● Ooievaar	(<i>Ciconia ciconia</i>)
● Ransuil	(<i>Asio otus</i>)
● Roek	(<i>Corvus frugilegus</i>)
● Slechtvalk	(<i>Falco peregrinus</i>)
● Sperwer	(<i>Accipiter nisus</i>)
● Steenuil	(<i>Athene noctua</i>)
● Wespendif	(<i>Pernis apivorus</i>)
● Zwarte wouw	(<i>Milvus migrans</i>)

Er zijn ook vogelnesten die worden aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet strikt beschermd.

5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Wanneer een jaarrond beschermd nest wordt aangetroffen, dan dient altijd een omgevingscheck uitgevoerd te worden. Een deskundige dient te onderzoeken of er voor de soort in de omgeving voldoende plekken en materiaal aanwezig zijn om zelf een vervangende locatie te vinden en een vervangend nest te maken. Indien dit niet mogelijk is, dient een vervangende nestlocatie aangeboden te worden. Wanneer dit ook niet mogelijk blijkt, dient een ontheffing aangevraagd te worden. Ontheffing kan alleen verkregen worden op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Wettelijke belangen zijn:

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid of openbare veiligheid.

Gedragscode

Voor regulier voorkomende werkzaamheden en ruimtelijke ontwikkeling kan een vrijstelling van de verbodsbepalingen mogelijk zijn als u handelt conform een goedgekeurde gedragscode. Het kan gaan om handelingen in het kader van bestendig beheer of onderhoud, bestendig gebruik en ruimtelijke ontwikkeling of inrichting. Zo is het onder de Wet Natuurbescherming mogelijk om via een gedragscode Europees beschermde vogel- en andere dier- en plantensoorten vrij te stellen bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, mits er sprake is van een bij respectievelijk Vogelrichtlijn of Habitatrichtlijn genoemd belang. In een gedragscode is beschreven hoe zorgvuldig gewerkt wordt opdat schade aan beschermde dieren en planten wordt voorkomen of tot een minimum beperkt. Voorwaarde is wel dat gewerkt dient te worden volgens een door de minister vastgestelde gedragscode. Hierbij is het van belang dat de gedragscode op de juiste wijze is geïmplementeerd in de organisatie of in het totaalplan van de werkzaamheden.

Voor meer informatie over de toepassing van de Wet Natuurbescherming: zie de brochure van het ministerie van Economische Zaken: "Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen" - 3 december 2016.